

**Kommunstyrelsens
samhällsbyggnadsutskott**

§26

Dnr KS 2021-70

Yttrande över regional cykelplan för Stockholms län Beslut

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna tekniska kontorets förslag till yttrande som sitt eget och överlämnar det till Region Stockholm.

Sammanfattning av ärendet

Region Stockholm har remitterat en revidering av gällande regional cykelplan där inga stråk i Norrtälje kommun finns med. Syftet med en uppdaterad regional cykelplan är att påskynda genomförandet av planen. Målet med en regional cykelplan är att öka cykelandelen från dagens 9% till 20% till år 2030. Region Stockholm föreslår fortsatt en snäv avgränsning att endast stråk för arbetspendling i centrala regiondelen ska prioriteras. Norrtälje kommun med långa avstånd till övriga regionen och med långa avstånd mellan orter inom kommunen är per definition inte med i den regionala cykelplanen. Detta innebär att Norrtälje kommun är bortprioriterade i investeringar för cykelinfrastruktur utmed det statliga vägnätet, trots att behovet är mycket stort. Med yttrandet vill tekniska kontoret framföra att Region Stockholm måste bredda cykelplanen till att även omfatta landsbygden i länet och att regionen avsätter en särskilt vikt pott i kommande länsplan för cykelinvesteringar på landsbygden utmed det statliga vägnätet.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande avseende yttrande gällande Regional cykelplan för Stockholms län
Bilaga 1. Yttrande gällande Regional cykelplan för Stockholms län(350746) (0)_TMP

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskottutskott kan besluta i enlighet med samhällsbyggnadskontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Region Stockholm
Kommundirektör
Avdelningschef Gatu- och parkavdelningen
Trafikstrateg

Tekniska kontoret

Handläggare: Erik L'Estrade
Titel: Trafikstrateg
E-post: erik.lestrade@norrtalje.se

Till:
Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

Yttrande gällande regional cykelplan för Stockholms län

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna tekniska kontorets förslag till yttrande som sitt eget och överlämnar det till Region Stockholm.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Region Stockholm har remitterat en revidering av gällande regional cykelplan där inga stråk i Norrtälje kommun finns med. Syftet med en uppdaterad regional cykelplan är att påskynda genomförandet av planen. Målet med en regional cykelplan är att öka cykelandelen från dagens 9% till 20% till år 2030. Region Stockholm föreslår fortsatt en snäv avgränsning att endast stråk för arbetspendling i centrala regiondelen ska prioriteras. Norrtälje kommun med långa avstånd till övriga regionen och med långa avstånd mellan orter inom kommunen är per definition inte med i den regionala cykelplanen. Detta innebär att Norrtälje kommun är bortprioriterade i investeringar för cykelinfrastruktur utmed det statliga vägnätet, trots att behovet är mycket stort. Med yttrandet vill tekniska kontoret framföra att Region Stockholm måste bredda cykelplanen till att även omfatta landsbygden i länet och att regionen avsätter en särskilt vikt pott i kommande länsplan för cykelinvesteringar på landsbygden utmed det statliga vägnätet.

Ärendet

Bakgrund

En första regional cykelplan lanserades 2014 och ska nu för första gången revideras. Inriktningen i gällande cykelplan är att prioritera stråk för arbetspendling i den centrala regiondelen. Sedan cykelplanen lanserades har stora investeringar gjorts för cykelutvecklingen i länet men för att nå de uppsatta målen anser Region Stockholm att arbetet behöver skalas upp. Syftet med en uppdaterad regional cykelplan är att påskynda genomförandet av planen och bidra till genomförandet av RUFSS 2050. Uppdateringen har utgått från cykelplanens övergripande mål om att cyklingen i regionen ska öka markant, från dagens 9% till 20% cykelandel, och målsättningen om ett fullt utbyggt regionalt cykelvägnät till år 2030.

Beskrivning

Norrtälje kommun är per definition inte med i den regionala cykelplanen eftersom avstånden till grannkommuner och avstånden mellan orter inom kommunen är för långa för arbetspendling med cykel. Sedan cykelplanen lanserades prioriterar Trafikverket investeringar i de utpekade regionala stråken. En konsekvens blir att Norrtälje kommun är lägre prioriterat för investeringar av cykelinfrastruktur trots ett stort behov av cykelinfrastruktur.

Med yttrandet vill tekniska kontoret framföra att Region Stockholm måste bredda cykelplanen till att även omfatta landsbygden i länet och att regionen avsätter en särskilt vikt pott i kommande länsplan för cykelinvesteringar på landsbygden utmed det statliga vägnätet.

Lagkrav

Ej tillämpbar.

Koppling till gällande styrdokument

En viktig intention i gällande Översiktsplan 2040 är att kommunen ska verka för investeringar i gång- och cykelinfrastruktur på det statliga vägnätet för att skapa förutsättningar för arbets- och skolpendling och för boende att nå hållplatser och närmsta serviceort för att erbjuda invånarna ett hälsosamt och miljövänligt resealternativ.

Gång- och cykelprogram för landsbygden i Norrtälje kommun (2018) pekar ut behovet av gång- och cykelvägar utmed det statliga vägnätet i kommunen. 28 stråk finns utpekade och har graderats i en fyrgradig skala. Prioriteringsordningen ligger till grund för kommunens arbete att påverka Trafikverket att anlägga stråken. De stråk som har prio 1 har lyfts fram i detta yttrande till Region Stockholm.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Ej tillämpbar.

Förvaltningens analys och slutsatser

Ej tillämpbar

Tidplaner

Region Stockholms remisstid är från den 15 januari 2021 till den 16 april 2021.

Anette Madsen
Kommundirektör

Tom Johansson
Avdelningschef
Gatu- och parkavdelningen

Bilagor

Bilaga 1 – Yttrande gällande regional cykelplan för Stockholms län

Beslut skickas till

Region Stockholm
Kommundirektör
Avdelningschef Gatu- och parkavdelningen
Trafikstrateg

Regionledningskontoret
Region Stockholm
registrator.rlk@sll.se
RS 2020-0867

Yttrande gällande Regional cykelplan för Stockholms län

Region Stockholm har remitterat rubricerat ärende och önskar Norrtälje kommuns synpunkter. Med den regionala cykelplanen pekar regionen ut riktningen för cykelplaneringen i länet för att bidra till den regionala utvecklingsplanens (RUF) mål att cyklandet i länet ska öka från dagens 9% till att stå för 20% av alla resor år 2030.

Den regionala cykelplanen ska skapa en sammanhållen cykelutveckling i länet men pekar endast ut stråk för arbetsresor inom den centrala regiondelen. Norrtälje kommun med långa avstånd till övriga regionen och långa avstånd mellan orter inom kommunen är per definition inte med i cykelplanen och inga stråk i kommunen finns utpekade. Norrtälje kommun är heller inte med på de redovisade kartorna trots att kommunen är en del av Stockholms län.

För Norrtälje kommun är cykel en högt prioriterad fråga. Kommunen bygger årligen mellan 1-3 kilometer cykelväg och cykelfält inom kommunens väghållarskap. För att ta tag i de stora problemen med avsaknad av cykelinfrastruktur utmed det statliga vägnätet skapade Norrtälje kommun ett anläggningsbidrag på 25 miljoner kronor för åren 2018-2021. Med anläggningsbidraget tar kommunen och enskilda väghållare statens ansvar att anlägga gång- och cykelinfrastruktur utmed det statliga vägnätet. Under de första två åren har 14 projekt beviljats medel vilket talar om det stora behovet av att kunna gå och cykla på landsbygden utmed det statliga vägnätet.

Norrtälje kommun ställer sig inte emot att stråk för arbetspendling kan prioriteras i cykelplanen för att verka mot målet om ökad cykelandel. Däremot har en allvarlig konsekvens blivit och kommer fortsatt innebära att mer glesa områden i Stockholms län blir bortprioriterade av Region Stockholms och Trafikverkets planering av investering för cykelinfrastruktur. Det torde inte vara Region Stockholms syfte att försämra möjligheterna att gå och cykla på landsbygden och där Trafikverket är väghållare, vilket blir en konsekvens av vald prioritering i cykelplanen. Norrtälje kommun anser att Region Stockholm därför måste skapa särskilt vikta potter i kommande länsplan för att säkerställa att medel för cykelinfrastruktur även tillkommer till regionens yttre delar.

I cykelplanen behandlas överhuvudtaget inte allas möjlighet att gå och cykla eller förutsättningarna utanför den centrala regiondelen. Cykelplanen måste breddas till att beskriva förutsättningarna i hela regionen, särskilt om det ambitiösa målet om 20% cykelandel från dagens 7% ska vara realistiskt att nå på bara 9 år. Trafikslaget cykel är i det närmaste undanträngt i kommunen. Längs med i stort sett samtliga större statliga vägar i kommunen saknas vägrenar eller separering av gång- och cykeltrafik och trafikflödena är så pass höga att vägarna inte längre fyller sin trafikuppgift. Det är farligt

att cykla och därför väljer en stor potential cyklister bort cykel som alternativ. Om cykelplanen ska bidra till en nettoskapande effekt och ökad cykelandel anser Norrtälje kommun att fokus och prioritering även måste riktas till platser där cykelinfrastruktur inte ens finns istället för att verka för att standarden ska öka på befintliga cykelvägar i den centrala regiondelen.

Norrtälje kommun anser att definitionsfrågan på behovet av cykelvägar inte behöver vara detsamma för kommunen som för de mer centrala delarna av regionen. I Norrtälje kommun finns ett stort behov av att kunna röra sig utmed vägnätet på ett trafiksäkert sätt, särskilt under sommartid då kommunen har en befolkning väl över 100 000 invånare. I första hand består behovet av att kunna gå och cykla till närmsta hållplats och närmsta serviceort snarare än arbetspendling mellan centralorter. På detta sätt skapas förutsättningar för kombinationsresor med cykel och kollektivtrafik. Nödvändig standard behöver inte heller vara detsamma för regionens yttre delar som för de inre delarna. I Norrtälje kommun behöver standarden anpassas efter behov och efter platsspecifika förutsättningar, som i regel rör sig mellan 2,5 meters vägbredd med hårdgjord beläggning och 2 meter bred sommarcykelväg.

Region Stockholm måste skapa förutsättningar och incitament för kategorin kombinationsresor för att möjliggöra cykelinfrastruktur på landsbygden. De utpekade kommundelscentra i den regionala utvecklingsplanen kan ligga till grund för utpekande av behov av cykelinfrastruktur på landsbygden. I Norrtälje kommun är dessa Rimbo, Hallstavik, Älmsta och Grisslehamn. Kommundelscentrumen utgör noder i kollektivtrafiksystemet och där finns offentlig och kommersiell service. Det är viktigt att ha i åtanke att sådana cykelvägar skulle betjäna ett relativt stort omland och en tätbefolkad landsbygd då det är möjligt att ansluta till en cykelväg från mindre statliga vägar där det är möjligt att cykla.

För kombinationsresor är det särskilt viktigt att peka ut stråk i samtliga riktningar som leder till Norrtälje stad. Norrtälje stad är i den regionala utvecklingsplanen utpekad som central regionkärna. Norrtälje stad fungerar som ekonomisk motor för kommunens utveckling, som till ytan består av en tredjedel av länet, med utbud av arbetsplatser, skolor, handel och service. Norrtälje kommun har en stark inomkommunal arbetsmarknad och i Norrtälje stad finns regional kapacitetsstark kollektivtrafik, vilket innebär att många kommuninvånare har staden som målpunkt eller att kollektivtrafikresan till centrala regiondelen startar och slutar i staden. Möjligheterna att gå och cykla utanför tätortsgränsen där Trafikverket är väghållare är dock obefintliga vilket omöjliggör för boende i stadens omland att gå och cykla till staden eller för att nå regional kollektivtrafik med cykel. På samma sätt är det omöjligt för boende i staden att kunna ta del av natur, rekreation och friluftsliv utanför stadens gränser.

Norrtälje kommuns program för gång- och cykelvägar på landsbygden (2018) pekar ut 28 stråk kommunen prioriterar att Trafikverket anlägger. Den regionala cykelplanen måste kompletteras med gång- och cykelprogrammets prioriterade stråk samt peka ut stråk för kombinationsresor till Rimbo, Hallstavik, Älmsta och Grisslehamn. De prioriterade stråken i kommunens gång- och cykelprogram är:

- Norrtälje-Svanberga, väg 76 (ÅVS finns från 2014)
- Norrtälje-Görla, länsväg 276
- Norrtälje-Roslagsbro/Vätö, väg 1148
- Norrtälje-Frötuna, väg 1149

- Södersvik-Gräddö, väg 1032

Liksom avsaknad av cykelinfrastruktur utmed det statliga vägnätet saknas även cykelparkeringar vid samtliga hållplatser utmed det statliga vägnätet. För att möjliggöra kombinationsresor behöver cykelplanen kompletteras med mål för ökad och attraktiv cykelparkering.

NORRTÄLJE KOMMUN

Bino Drummond
Kommunstyrelsens ordförande

Anette Madsen
Kommundirektör